

Sakspapir

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Grete Herøy	FA - G40	14/704

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
104/14	Formannskapet	PS	18.11.2014
	Kommunestyret	PS	
020/14	Eldrerådet	PS	06.11.2014

Tannhelsetenesta - ny klinikksstruktur 2015-2030 høringsuttale frå Fedje kommune

Vedlegg:

Tannhelsetenesta klinikksstrukturplan 2015-2030 - høringsdokument

Tannhelsetenesta klinikksstrukturplan - høyring

Saksutgreiing:

Bakgrunn

Planen er utarbeidd etter mandat fylkesrådmannen gav fylkestannlegen i 2013. Målet er å utvikle ein klinikksstruktur som kan tilby innbyggjarane stabil tannhelseteneste av høg fagleg kvalitet. Planen peikar på at klinikkane må vere så store at dei er robuste og kan ta hand om pasientar både ved feriar, sjukdom og andre fråvær.

I planen vert det peikar på at ordninga med ambulering til klinikkar i distriktet ikkje er særleg ettertrakta og gjev lite effektiv arbeidstids for personalet. I tillegg vert driftskostnadene relativt store. Erfaringsmessig er det lite stabilitet i dei ambulerande stillingane, då personalet i hovudsak ikkje ønskjer ambuleringsordningar.

I tillegg til effektivisering, stabilitet og kvalitet i tenesta, er det også peika på økonomiske tilhøve. Det vert vist til at knappare ressursar, må få konsekvensar. Det er nødvendig å omprioritere slik at det må vere flest klinikkar der det bur mest folk. Det vert også lagt til grunn at akseptabel reisetid til klinikker er ein time kvar veg, og ettersom tannhelsa generelt er blitt betra, vil tidsintervalla for tannlegebesøk vere om lag 1½ til 2 år. I planen er folkehelsearbeidet og førebyggjande tiltak omtalt. Her vert det drege fram at tannpleiarar er ein viktig ressurs, som i dei siste åra har fått ei viktig rolle, ikkje minst innan folkehelsearbeid. Situasjonen er at tannpleiarane ofte har mange arbeidsstader og arbeider mykje åleine. Dette legg planen opp til at skal endrast slik at alle tannklinikkar i Hordaland skal ha ei 100 % stilling som tannpleiar.

I Nordhordland Tannhelsdistrikt er det totalt 14 klinikkar, 9 klinikkar med heiltidsdrift. I tillegg kjem 13 privatpraktiserande tannlegar i same distrikt. Planen seier også at det er ønskjeleg å samle all tannhelseteneste i det nye planlagte Helsehuset i Knarvik, då det vil gje betre samhandlingsmulighet

med andre helsetenester og betre tilbod til pasientar med samansette helseutfordringar.

Planen legg opp til fleire endringar i Nordhordland. For Fedje kommune sin del er framlegget at klinikken vert lagt ned i 2015, og at pasientane vert overførde, først til Lindås og seinare til Knarvik tannklinikk. Tannhelsetenesta i Hordaland vil ikkje dekke reisekostnader når tannklinikkar vert lagt ned.

Vurdering

Fedje kommune ser med stor uro på planframlegget. Med den endringa det vert lagt opp til, vil det i praksis bety at ei lang historie med lokal tannhelseteneste vert avslutta. Sjølv om tenesta lokalt har vore varierande i periodar, har det i den siste tida vore eit tilfredsstillande tilbod med tannlege to dagar for månaden. Det er tilpassa det behovet som er, for at dei grupper som etter Lov om tannhelseteneste har rett på, vert ivaretake. Dette gjeld barn og unge frå fødsel til og med det året dei fyller 18, ungdom som fyller 19 eller 20 i behandlingsåret, psykisk utviklingshemma i og utanfor institusjon, grupper av eldre, langtidssjuke og uføre i institusjon og i heimesjukepleietenesta, og andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioriterer (f.eks rus)

Med ei sentralisering av tannhelsetenesta til Lindås og deretter til Knarvik, vil det verta ei urimeleg belastning for desse gruppene, som i stor grad er dei svakaste, og som treng hjelp til å koma seg til tannlege sentralt. Ikkje berre er det ei belastning for den einskilde med lang reiseveg, men det vil påføra foreldre, pårørande og helsepersonell ei ekstra oppgåve med følgje til tannlegen, som ein i dag har i minimalt omfang. Det innebær kostnader både i tid og pengar som er urimelege. Foreldre må ta fri frå arbeid for å følgje, og sjølv om det er redusert frekvens på tannlegebesøk, kan det vere meir enn eit barn som treng følgje, og gjerne fleire påfølgjande tannlegebesøk. Det er ikkje mogeleg å senda ein førsteklassing med buss til Lindås eller til Knarvik. Sjølv for dei større barna er det langt og ofte komplisert med mange bussbytte, og det vil fort ta mange timer. Reisetida, slik den er beskriven i planen med 94 min til Knarvik, inkl ferje, betyr iallfall privatbil løysing. For dei sjuke/eldre vert og dette ei utfordring, som høgst truleg vil inkludere hjelp til reisa frå pårørande og/eller helsepersonell. I eit samfunnsøkonomisk perspektiv er dette ei lite gunstig løysing.

Med den klinikstrukturen som her vert lagt opp til, kan ein risikere at nokre utsette, både barn og eldre, vil gå meir sjeldan til tannlege enn forutsett, med den konsekvensen det innbær for tannhelsa. Så sjølv om kvaliteten i klinikkanne vert betra, får det ikkje nødvendigvis eit betra tannresultat for den einskilde.

I planen vert det peika på at det er belastande for tannhelsepersonalet å driva ambulerande verksemnd. Det kan vi sjå, men meinar likevel at belastninga for barn og eldre og deira pårørande som skal reisa til Lindås/Knarvik, heller ikkje skal undervurderast. Tannklinikken på Fedje er slik vi oppfattar det, i god stand og med det utstyr som er nødvendig for å driva eit kvalitativt godt tilbod.

Fedje kommune meinar tidsplanen for avvikling av tannlegetilbod i kommunen er urimeleg. Når ein først får planen til høyring seint i oktober med uttalefrist til 15.desember og nedlegging planlagt gjennomført frå 2015, så gjev det lite rom for gode prosessar. I eit større perspektiv opplever Fedje kommune at stadig fleire tenester til innbyggjarane vert redusert og avvikla. Kommunen må heile tida kjempa for å oppretthalda dei tilbod som gjev bulyst og god kvalitet i lokalsamfunnet.

Folkehelse: Jo større avstand til tannhelsetilboden, jo meir sannsynleg er det at fleire vil unnlata å møta opp til tannlegetime, fordi det innebær reisetid og -kostnader. Det kan verte eit dårleg signal om tannhelse blir redusert, i ei tid då det er sterkt fokus på alt førebyggjande arbeid

Miljø: Fleire må ut på reise, oftast i privatbilar. Fleire bilar på vegen, meir forureining.

Økonomi: Ei teneste som hittil har vore lokalt har hatt så godt som ingen kostnader for den einskilde. Barn, i allfall etter ein viss alder, og unge har i stor grad kunne gå til tannlegen utan skyss og følgje, og om det er følgje vil det vere avgransa til ein liten halvtime. Det har stor betyding for dei som skal følgje, anten det er barn eller eldre, at tidsbruket er så lite som råd, då det vannlegvis handlar om å ta fri frå eige arbeid. Så lenge tilboden har vore lokalt, har det ikkje vore nemneverdige reisekostnader knytt til tannlegebesøk. Med ei ordning som innbærer reise til Lindås eller Knarvik kjem det reisekostnader som ein sjølv må dekka. I tillegg går det mellom ein halv og ein heil dag, som foreldre/pårarande/helsepersonell må nyta som reisefølgje. Dette vert kostbart både for arbeidsgjevarar og arbeidstakarar. At tannhelsetenesta i Hordaland har fått strammare økonomiske rammer, får direkte konsekvensar for innbyggjarane i distrikta, anten det er på Fedje eller andre ikkje-bynære område.

Konklusjon

Fedje kommune vil ikkje akseptera at endå eit velferdstilbod vert sentralisert, med dei konsekvensar det får for særskilte innbyggjarargrupper og deira pårørande. Den overordna gevinsten står ikkje i forhold til den ulempa det fører til for innbyggjarne, med omsyn til avstand til nærmeste klinikks, tidsbruk og økonomi. Kommunen har ein spesiell geografisk beliggenhet, som må kunne takast omsyn til.

Forslag til vedtak:

Fedje kommune finn ikkje å kunne akseptere framlegg til ny klinikksstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland for perioden 2015-2030. Fedje kommune meinar eksisterande tilbod om ambulerande tannhelsetenesta med to dagar pr. månad må oppretthaldast.

Eldrerådet - 020/14

E - behandling:

Fellesframlegg.

Eldrerådet rår til at vedtaket vert forsterka ved at konklusjonen i tilrådinga inngår i vedtaket.

E - vedtak:

Fedje kommune vil ikkje akseptera at endå eit velferdstilbod vert sentralisert, med dei konsekvensar det får for særskilte innbyggjarargrupper og deira pårørande. Den overordna gevinsten står ikkje i forhold til den ulempa det fører til for innbyggjarne, med omsyn til avstand til nærmeste klinikks, tidsbruk og økonomi. Kommunen har ein spesiell geografisk beliggenhet, som må kunne takast omsyn til.

Fedje kommune

Fedje kommune finn ikkje å kunne akseptere framlegg til ny klinikksstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland for perioden 2015-2030. Fedje kommune meinar eksisterande tilbod om ambulerande tannhelseteneste med to dagar pr. månad må oppretthaldast.

Samrøystes.

Formannskapet - 104/14

F - behandling:

Fellesframlegg:

Formannskapet sluttar seg til uttalen frå eldrerådet med følgjande tillegg:

Tidsbruk:

Tidsbruken i rapporten frå fylkestannlegen er ikkje reell.

Tap av skuledagar.

Tap av skuledagar for våre elevar vil gje utilsikta ulempar ved tannlegebesøk utanfor kommunen.

Dette vil koma fram som fråvær i elevane sine vitnemål.

F - vedtak:

Fedje kommune vil ikkje akseptera at endå eit velferdstilbod vert sentralisert , med dei konsekvensar det får for særskilte innbyggjarargrupper og deira pårørande. Den overordna gevinsten står ikkje i forhold til den ulempa det fører til for innbyggjarne, med omsyn til avstand til nærmeste klinik, tidsbruk og økonomi. Kommunen har ein spesiell geografisk beliggenhet, som må kunne takast omsyn til.

Tidsbruk: Tidsbruken i rapporten frå fylkestannlegen er ikkje reell.

Tap av skuledagar: Tap av skuledagar for våre elevar vil gje utilsikta ulempar ved tannlegebesøk utanfor kommunen. Dette vil koma fram som fråvær i elevane sine vitnemål.

Fedje kommune finn ikkje å kunne akseptere framlegg til ny klinikksstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland for perioden 2015-2030. Fedje kommune meinar eksisterande tilbod om ambulerande tannhelseteneste med to dagar pr. månad må oppretthaldast.

Samrøystes.

Fedje kommune

Kommunestyret - 062/14

Fedje kommune vil ikkje akseptera at endå eit velferdstilbod vert sentralisert , med dei konsekvensar det får for særskilte innbyggjarargrupper og deira pårørande. Den overordna gevinsten står ikkje i forhold til den ulempa det fører til for innbyggjarne, med omsyn til avstand til nærmeste klinikks, tidsbruk og økonomi. Kommunen har ein spesiell geografisk beliggenhet, som må kunne takast omsyn til.

Tidsbruk: Tidsbruken i rapporten frå fylkestannlegen er ikkje reell.

Tap av skuledagar: Tap av skuledagar for våre elevar vil gje utilsikta ulempar ved tannlegebesøk utanfor kommunen. Dette vil koma fram som fråvær i elevane sine vitnemål.

Fedje kommune finn ikkje å kunne akseptere framlegg til ny klinikksstrukturplan for tannhelsetenesta i Hordaland for perioden 2015-2030. Fedje kommune meinar eksisterande tilbod om ambulerande tannhelseteneste med to dagar pr. månad må oppretthaldast.

Samrøytes.